ПРОТОКОЛ
ОБГОВОРЕННЯ ЗМІН ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРАВО» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

від «26» серпня 2026 р. м. Київ
АПСВТ

Присутні:

Журавель Я.В. – головуючий, д.ю.н., проф., декан юридичного факультету

Лебідь Т.І. – секретар, PhD, в.о. зав.кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

Потапенко С.А. – гарант програми, PhD, доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права, випускник ОПП

Шевченко С.М. – заступник декана, ст.викл. кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

Бонтлаб В.В. - д.ю.н., проф., зав.кафедри цивільного, трудового та господарського права

Завидняк І.О. - к.ю.н., доцент, зав.кафедри кримінального права, процесу та криміналістики

Біда К.М. – к.ю.н., доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права

Шишкін О.В. - PhD, керуючий партнер юридичної компанії «FEMIDA LINE», випускник ОПП, роботодавець

Риженко О.С. – к.ю.н., доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, випускник ОПП, керівник Юридичного бюро «ФЕМІДА.», роботодавець

Морозова А.В. – випускниця ОПП, колишня голова студентських рад факультету та Академії

Драп'ятий Є.М. – заступник голови Федерації професійних спілок України, роботодавець

Пугачова А.О. – завідувачка відділу роботи з молоддю Виконавчого апарату ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, випускниця ОПП, роботодавець

Плахіна К.О. – заступник голови Профспілки працівників авіабудування та машинобудування України, випускниця ОПП, роботодавець

Настюк А.А. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, випускник ОПП, керівник наукового гуртка «Фенікс»

Качан Я.В. – к.н. з держ.упр., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування

Лев Р.О. - к.ю.н., доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики, адвокат

Бегма А.П. - к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики, адвокат

Циганчук Н.А. - к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права, Заслужений юрист України, волонтер

Кравченко В.В. - к.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, трудового та господарського права, Заслужений юрист України

Чорнодід І.С. – д.е.н., професор, проректор з навчально-педагогічної роботи, голова Науково-методичної ради Академії

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. **Про обговорення пропозицій змін до ОПП «Право» зі спеціальності D8 «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти**

1. СЛУХАЛИ:

Потапенка С.А. – члена робочої групи з розробки змін до ОПП, PhD, доцента кафедри цивільного, трудового та господарського права, випускника ОПП, який зазначив, що відповідно до встановленої процедури перегляду освітньо-професійної програми виникла необхідність її оновлення з урахуванням сучасних тенденцій розвитку правничої освіти і сучасної юридичної науки, змін у законодавстві, актуальних потреб правничої професії, пропозицій роботодавців, випускників та інших стейкхолдерів.

Він наголосив, що оновлення програми має бути спрямоване на забезпечення її актуальності, практичної спрямованості та відповідності сучасним напрямам професійної діяльності правника.

Окрему увагу запропоновано приділити подальшому розвитку вибіркової складової ОПП, що дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню та професійну траєкторію відповідно до власних інтересів і майбутніх напрямів професійної діяльності.

Було зазначено, що одним із перспективних напрямів професійної діяльності випускників ОПП є правове забезпечення діяльності органів публічної влади, зокрема органів місцевого самоврядування, що зумовлює доцільність розширення вибіркового блоку дисциплінами, спрямованими на формування відповідних професійних компетентностей.

У зв'язку з цим запропоновано розглянути пропозицію щодо включення до вибіркового блоку ОПП навчальної дисципліни «Служба в органах місцевого самоврядування».

ВИСТУПИЛИ:

Журавель Я.В. – гарант ОПП, доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету, керівника наукової школи з проблем місцевого самоврядування АПСВТ, який обґрунтував пропозицію щодо введення до вибіркового блоку навчальних дисциплін ОПП «Служба в органах місцевого самоврядуванні».

Він зазначив, що пропозиція щодо запровадження до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти освітнього компонента «Служба в органах місцевого самоврядування» сформована з урахуванням результатів системної взаємодії Академії праці, соціальних відносин і туризму з представниками професійного середовища та результатів опитувань представників органів місцевого самоврядування, проведених Академією за підтримки Проєкту USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»).

Протягом останніх років Наукова школа з проблем місцевого самоврядування Академії за підтримки Проєкту USAID «ГОВЕРЛА»

проводилися масштабні опитування представників територіальних громад України, спрямовані на виявлення проблем, прогалин і колізій законодавства, що регулює діяльність органів місцевого самоврядування, проблем імплементації положень Європейської хартії місцевого самоврядування, а також особливостей застосування муніципального законодавства в умовах воєнного стану.

До опитувань залучалися безпосередні представники професійного середовища – сільські, селищні, міські голови, їх заступники та інші представники територіальних громад. Таким чином, отримані результати відображали не абстрактну оцінку стану муніципального законодавства, а практичні проблеми, з якими органи та посадові особи місцевого самоврядування стикаються під час реалізації своїх повноважень.

Результати опитувань засвідчили необхідність поглибленого вивчення правових засад організації та діяльності органів місцевого самоврядування, правового статусу їх посадових осіб та практичних проблем застосування муніципального законодавства. Виявлені представниками громад проблеми були покладені Академією в основу подальших наукових досліджень з муніципального права. Результати таких досліджень апробовувалися, зокрема, безпосередньо в органах місцевого самоврядування під час стажувань у громадах-партнерах Проєкту USAID «ГОВЕРЛА», а сформульовані за результатами науково-практичних заходів пропозиції передавалися відповідним органам державної влади для врахування у процесі вдосконалення законодавства.

Окреме значення для вдосконалення освітньої програми має те, що практичне застосування законодавства виявляє складні питання саме у сфері проходження служби в органах місцевого самоврядування: набуття особою статусу посадової особи місцевого самоврядування, вступу та проходження служби, правового статусу службовців, кадрових процедур, реалізації повноважень посадовими особами, дотримання встановлених законом обмежень, професійної етики, запобігання конфлікту інтересів та юридичної відповідальності.

З огляду на результати взаємодії із професійним середовищем було зроблено висновок про доцільність виокремлення зазначеної проблематики в самостійний освітній компонент, оскільки її комплексне опанування лише в межах загального курсу муніципального права не забезпечує необхідної глибини практикоорієнтованої підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

У зв'язку із цим запропоновано включити до ОПП «Право» освітній компонент «Служба в органах місцевого самоврядування», зміст якого спрямований на формування у здобувачів поглиблених знань та практичних навичок щодо правового регулювання вступу, проходження та припинення служби в органах місцевого самоврядування; правового статусу посадових осіб; організації кадрової роботи; професійної етики та доброчесності; запобігання корупції та конфлікту інтересів; юридичної відповідальності

посадових осіб; особливостей функціонування служби в умовах воєнного стану, а також застосування європейських стандартів публічної служби.

Бонтлаб В.В. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права, підтримав пропозицію щодо такого оновлення ОПП та зазначив, що запропонована НД посилює унікальність ОПП, адже охоплює проблематику як трудового, так і муніципального права.

Качан Я.В. – кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, яка повідомила, що навчальна дисципліна «Служба в органах місцевого самоврядування» вже викладається в Академії в межах юридичного факультету на магістерській освітньо-професійній програмі зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Доповідачка зазначила, що наявний в Академії досвід викладання цієї дисципліни, відповідне навчально-методичне забезпечення та практичні напрацювання можуть бути використані під час її включення до вибіркового блоку ОПП «Право» з відповідною адаптацією змісту дисципліни з урахуванням правничої спрямованості підготовки шляхом посилення питань правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування.

Шевченко С.М. – заступник декана, старший викладач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, який підтримав пропозицію та зазначив, що дисципліна логічно доповнюватиме трудову, адміністративно-правову та муніципально-правову складові підготовки здобувачів.

Настюк А.А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, випускник ОПП, керівник наукового гуртка «Фенікс», підтримав пропозицію щодо включення дисципліни до вибіркового блоку та зазначив її актуальність для формування практичних навичок майбутніх правників.

Драп'ятий Є.М. – заступник голови Федерації професійних спілок України, роботодавець, підтримав пропозицію та наголосив на важливості професійної підготовки фахівців, які мають знання у сфері правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування та проходження служби в них. Профспілки постійно стоять на варті захисту соціально-трудових прав в органах місцевого самоврядування, реалізовують в цьому контексті багато програм як на рівні Федерації профспілок України, так і на рівні регіональних профоб'єднань.

Пугачова А.О. – завідувачка відділу роботи з молоддю Виконавчого апарату ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, випускниця ОПП, роботодавець, зазначила, що знання правових засад служби в органах місцевого самоврядування є корисними для випускників, які планують професійну діяльність у місцевому самоврядуванні та профільних профспілках.

Плахіна К.О. – заступник голови Профспілки працівників авіабудування та машинобудування України, випускниця ОПП, роботодавець, підтримала

пропозицію та зазначила, що розширення вибіркового блоку за рахунок дисциплін, пов'язаних із практичними напрямами професійної діяльності, сприятиме підвищенню практичної спрямованості ОПП.

Шишкін О.В. – керуючий партнер юридичної компанії «FEMIDA LINE», випускник ОПП, роботодавець, підтримав пропозицію та зазначив, що правники, які володіють знаннями у сфері служби в органах місцевого самоврядування, можуть здійснювати правовий супровід діяльності органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та територіальних громад.

Риженко О.С. – кандидат юридичних наук, доцент, керівник Юридичного бюро «ФЕМІДА.», випускник ОПП, роботодавець, підтримав запропоновану дисципліну та наголосив на її практичній спрямованості. Як показує практика взаємодії з службовцями місцевого самоврядування, наразі є велика потреба у професійній підготовці фахівців для органів місцевого самоврядування через низький рівень компетентності нинішніх службовців.

Морозова А.В. – випускниця ОПП, підтримала пропозицію щодо включення дисципліни до вибіркового блоку, зазначивши, що вона розширює можливості професійного самовизначення здобувачів.

Чорнодід І.С. – доктора економічних наук, професора, проректора з навчально-педагогічної роботи, голову Науково-методичної ради Академії, який зазначив, що запропонована освітня компонента відповідає логіці вибіркової складової ОПП та може бути включена до неї за умови належного визначення її компетентнісного та програмно-результатного забезпечення.

Водночас наголошено на необхідності під час адаптації дисципліни для ОПП «Право» забезпечити її змістову відмінність від відповідної освітньої компоненти ОПП «Публічне управління та адміністрування» з урахуванням специфіки правничої підготовки.

УХВАЛИЛИ:

1. Підтримати пропозицію щодо введення до вибіркового блоку навчальних дисциплін ОПП «Право» освітньої компоненти «Служба в органах місцевого самоврядуванні».
2. Врахувати під час розроблення/оновлення робочої програми дисципліни досвід її викладання в Академії в межах магістерської ОПП «Публічне управління та адміністрування».
3. Забезпечити адаптацію змісту дисципліни до особливостей підготовки здобувачів спеціальності D8 «Право», з акцентом на правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування.
4. Передбачити у змісті дисципліни питання правового статусу посадових осіб місцевого самоврядування, вступу на службу, її проходження та припинення, прав, обов'язків і гарантій посадових осіб, професійного розвитку, етичних вимог, відповідальності та інших актуальних питань правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування.
5. Робочій групі ОПП забезпечити узгодження нової освітньої компоненти з іншими компонентами ОПП та недопущення змістового дублювання.

6. Розроблений проєкт змін до ОПП та відповідне навчально-методичне забезпечення подати на подальший розгляд відповідно до встановленої в Академії процедури та рекомендувати до затвердження.

Результати голосування:
«за» – одноголосно;
«проти» – немає;
«утрималися» – немає.

Головуючий _____ **Я.В. Журавель**

Секретар _____ **Т.І. Лебідь**